Protestantse Gemeente
Groenlo Winterswijk

Kerkenwerk

24e jaargang nummer 342 - 29 oktober 2026

De volgende editie verschijnt op 10 december

Een plek voor verdriet

“Ik wil een gedenktafel voor mijn moeder, mag dat?” Ik weet niet precies wat de man uit het Midden-Oosten bedoelt, maar ik zeg dat het prima is. Het is een jaar na haar dood, kennelijk is het voor hem belangrijk om daar aandacht aan te besteden.

Als ik de volgende zondag in de kerk kom, is hij juist bezig om de auto uit te laden. Foto’s van zijn moeder, statige kaarsen, grote bossen witte rozen. En zoetigheid, heel veel zoetigheid. Het wordt allemaal haast teder uitgestald, voor in de kerk. “Het is voor mama”, zegt hij zachtjes. Hij mist haar nog steeds. Er zijn weinig andere mensen van zijn cultuur in de kerk vandaag, maar wel veel uit andere culturen. Terwijl hij iedereen die binnenkomt van zoetigheid voorziet, zie ik hier en daar mensen een traantje wegpinken.

Spontaan lassen we een moment in waarin we zijn moeder gedenken. Ze was een wijze vrouw met een groot hart. Haar hoofddoek heeft ze nooit afgelegd. Niemand wist of ze moslim of christen was. Maar tegen haar zoon zei ze: “Als ik er niet meer ben, ga dan naar de kerk. Daar houden ze van je en zorgen ze voor je als je alleen bent.”

Ze had begrepen dat de gemeente van Christus een plek is waar haar gevluchte en getraumatiseerde zoon thuis kan komen en welkom is. Haar vertrouwen ontroert me nog steeds. Ik hoop dat dit vertrouwen niet beschaamd wordt en ook waarheid wordt voor andere vluchtelingen in Nederland. Dat zij overal terecht zullen kunnen bij warme, verwelkomende gemeenschappen van Christus bij hen in de buurt.

Ds. Esther van Schie
is predikant voor het landelijk werk onder migranten.

“Spontaan lassen we een moment in waarin we zijn moeder gedenken”

Deze column is ook verschenen in het blad Petrus van de Protestantse Kerk in Nederland.
petrus.protestantsekerk.nl

Colofon

Kerken**werk** wordt eens per maand uitgegeven door de Protestantse Gemeente Groenlo - Winterswijk.
De redactie is verantwoordelijk voor het al dan niet plaatsen van artikelen en kan besluiten tot aanpassing/inkorting.

Kopijdatum volgend nummer
Woensdag 25 november 16.00 uur.
De volgende editie van **Kerk**en**werk** verschijnt op 10 december en beslaat tijdvak 10 december t/m 14 januari.
Kopij aanleveren via kerkenwerk@pggw.nl

Coverfoto
Foto: Henk Wiggers

In deze uitgave...

5 - In het diepe

14 - Voor alle wijken

Dankdag gewas en arbeid 4 november / het christelijke principe van ‘naastenliefde’ als dagelijkse inspiratiebron

door Kristie Vreeman-Legters

Dit jaar is 4 november het moment waarop we extra mogen danken voor alle gewassen en arbeid op de (moes)tuin en weilanden. Wat een bewogen jaar is het geweest voor het buitenleven door de vele droogte en hete dagen. Het vergt veel van ons zelf, maar zeker ook voor flora en fauna. We putten met elkaar de aarde uit; meer, meer en nog meer. Het is makkelijk zeggen om voor minder te gaan, maar om je heen word je voortdurend aangehaald om mee(r) te doen. Toch denk ik dat elke voetafdruk een bewuste keuze kan zijn of worden door te minderen met zaken.
In het vroege voorjaar hebben we dan al een “Biddag gehad voor Gewas en Arbeid” gehad op 11 maart 2026. We bidden tot God voor het welslagen van de oogst en de arbeid die wij moeten leveren om het werk gedaan te krijgen.

Aanhakend op het oogsten van vruchten heb ik op zaterdag 10 oktober voor de lunch een pompoenensoep Alligator gemaakt. Alligator is een groene pompoen met oranje vruchtvlees. Dit jaar 8 stuks geoogst. Volgens een kennis smaakt het zoeter en heeft het wat weg van zoete aardappel. Natuurlijk gingen er ook wat gele uien, knoflook en winterpeen in de soep. Voordat de soep op het fornuis kan pruttelen kost het tijd om de pompoen te schillen, in blokjes te snijden, de pitten te verwijderen. Ik maak de pitten schoon, zodat ik ze opnieuw kan gebruiken voor 2027. De blokjes pompoen worden eerst gebakken en dan komt er groentebouillon bij. Nog wat extra kruiden, peper en zout worden toegevoegd en dan ongeveer 25 minuten later zal de soep klaar zijn. De soep wordt gepureerd en opgediend. We aten er afgebakken broodjes bij. En voor wie dat wil wat uitgebakken spekjes. Het is een eenvoudig oogstmaal met liefde en aandacht bereid. Elk jaar in oktober hebben we extra hulp van mensen uit onze eigen kring voor deze tuinklus om 16 leiplatanen te snoeien. Dit jaar kwamen er 2 collega’s van het installatiebedrijf waar mijn man werkt en onze 2 zonen hielpen ook mee.

Velen onder ons zullen momenten nodig hebben om dankbaar en stil te staan voor de zaken die ertoe doen in je leven. In mijn leven is de zondag geen rustdag, wel een dag voor bezinning waarbij ik graag in de tuin of in mijn atelier aan het werk ga. De dankdagen die we op onze jaarkalender hebben staan kunnen ook momenten zijn om met elkaar in of buiten de kerk bezig te zijn met het geloof of te waarderen wat er om ons heen groeit en waar je zorg voor draagt.

In een artikel over de dankdag acht jaar geleden gaf ik 5 tips door. Hieronder volgen ze nogmaals in afgeslankte vorm.

1. Lezen over dankbaarheid in de Bijbel kan in 1. Kronieken 29: 10-15. De kerngedachten in deze Kronieken gaan over lofprijzing, relativisme van rijkdom en menselijke tijdigheid. Lees hardop of lees om de beurt met iemand deze teksten.
2. Maak de maaltijd op deze dag extra bijzonder met oogst uit de moestuin of zorg voor een feestelijk gedekte tafel.
3. Laat zien dat je God wilt danken, bijvoorbeeld door het maken van een oogstkrans of maak een seizoen tafel. Met kinderen kun je het bos in gaan om noten, blaadjes en andere vruchten in huis te halen. Zeker als de zon schijnt is de zin om naar buiten te gaan groter. De natuur is een geschenk van God aan ons. Zorg er goed voor.
4. Zing voor God. In de Bijbel wordt God vaak gedankt door voor hem te zingen.
5. Denk na over iets dat je voor een ander kunt doen. Vrijgevigheid is ook iets dat je op dankdag concreet kunt maken door een bezoek te brengen aan iemand die het moeilijk heeft of alleen is komen te staan, omdat hun partner is weggevallen. Of stuur een kaart naar iemand die het minder heeft. Zo valt dankdag samen met het uitdelen van de gaven die je gekregen hebt.

Terugkijkend naar de vijf tips die hierboven zijn genoemd dan wil ik nog even naar de laatste tip. Dit gaat over naastenliefde of barmhartigheid. In een aantal kerkelijke gemeenten is het gebruikelijk om op dankdag allerlei goede (gedragen) kleding te verzamelen voor landen in Oost-Europa, zoals Roemenië en Oekraïne. Zelf zou je je iets meer levensmiddelen kunnen geven aan de Voedselbank. Als je zelf veel te geven hebt kan je een ander daarvan laten meegenieten. Toon Hermans schreef “Zorgen” en ik wil hiermee het artikel afsluiten.

“Een leven zonder zorgen is geen leven.
Het woordje ‘zorg’ heeft – hoe vreemd dat ook mag klinken – een positieve, creatieve kant.
Mensen bijstaan, hulpverlenen, is mooi, maar toch is dit aan een bepaalde maat gebonden.
Als je iemand zoveel hulp biedt dat hij geen zorgen meer heeft en zich nergens meer om hoeft te bekommeren, ontneem je hem een kostbaar en creatief deel van zijn leven”.

THOMA POST
makelaars
Bekende gezichten
en vertrouwde service
Aankoop | Verkoop | Taxaties | Advies | Verhuisservice
Burgemeester Bosmastraat 2d - 7101 DG Winterswijk - 0543 51 61 51 - www.thomapost.nl

de STRUKER
KEUKENS & BADKAMERS
baderie
Winterswijk
Vakmanschap in
keukens & badkamers

Levende Adventskalender

Dit jaar organiseren we weer de Levende Adventskalender in de adventtijd.
Met hulp van de werkgroep MGO, vragen we ook de kerkgenootschappen van Life, De Ontmoeting, Katholieke kerk en de Molukse kerkgemeenschap, om hieraan mee te doen.

Vanaf zondag 29 november tot en met donderdag 24 december hopen we weer voldoende adressen te hebben om elke dag mensen te kunnen ontvangen voor een kopje koffie, thee en een praatje.
Naast de gastvrije ruimte in Den Angang en bij Klimop, hopen we dat u uw huis openstelt. U kunt datum en tijdstip aangeven op de lijsten die zondag 1 en 8 november in de kerk liggen. We hopen op voldoende adressen, zodat er iedere dag een open huis is.

DOET U OOK MEE ????

Natuurlijk hopen we ook op voldoende belangstelling, zodat de Adventstijd een tijd van ontmoeting wordt.

Riek Tolkamp
Joke Wieberdink
Anna en Durk Bouma
Erna te Winkel

P.S.
Vanwege de volgende verschijningsdatum van **Kerk**en**werk** (10 december) wordt het overzicht, waar u terecht kunt voor een kop koffie, opgenomen in de Zondagsbrief, voorafgaande aan de daarop volgende week.

Oogstvesper in de Zonnebrinkkerk

Op zondag 8 november is er om 19.00 uur onder het motto "De boom is de aarde dankbaar" een oogstvesper in de Zonnebrinkkerk.

In dit zangrijke avondgebed staan liederen van Huub Oosterhuis centraal. Daarnaast wordt de Schrift geopend, bidden we en worden we stil. Aan de dienst wordt meegewerkt door de Zonnebrinkcantorij. Jeroen Twisk bespeelt de piano, Henk Vis is lector-liturg.

Wim Ruessink

In het diepe...

Tijdens de startzondag zaten we in de kerkzaal in groepen te luisteren en te praten in de dienst rond het thema ‘water’. Een van de vragen was: spring jij in het diepe of blijf je liever pootje baden? Het meisje naast me wil graag bungee jumpen, maar verder leek er weinig ambitie om een sprong te wagen. En ik zelf dacht: vertel ik het, of houd ik me ook stil? Ik wist namelijk net dat ik bij jullie, bij de PGGW, kom werken. Toen hield ik me stil.

Op 1 oktober begon ik als kerkelijk werker in wijk A, de wijk die vacant is sinds het vertrek van ds. Freerk Hovinga. Op zondag 4 oktober werd ik hartelijk welkom geheten. Ik heb een aanstelling voor een jaar voor 8 uur per week en zal bezoekwerk gaan doen, met daarnaast hopelijk ook andere inspirerende dingen – voor meer mensen tegelijk. Ik zal er regelmatig over schrijven in Kerkenwerk. Op zondag 29 november zal mijn start ingezegend worden in de Zonnebrinkkerk, en ondertussen fiets ik rond op weg naar al die adressen die mij werden overgedragen.

Ik deed een jaar of 30 geleden de opleiding HBO Theologie, Gemeenteopbouw en Pastoraal Werk. We woonden toen in Amsterdam en daar werkte ik achtereenvolgens als diaconaal consulent, identiteitsbegeleider op basisscholen, en diaconaal werker. Na 2014 hebben we in verschillende duurzame woon/werkgemeenschappen gewoond, plekken van inspiratie voor gasten én de aarde. We begonnen bij het Franciscaans Milieuproject Stoutenburg, de laatste zes jaar ontwikkelden we De Huijberg (in Huijbergen, zuidwest Brabant).

Toen dat voor ons ‘klaar’ was vonden we vorig jaar deze mooie plek in Winterswijk, waar we wonen sinds december 2025. Dit leek voor ons (Rob, mijn man, en mij) een goede plek voor deze nieuwe fase. De drie kinderen al lang op eigen benen, onze projecten afgerond, op zoek naar meer rust en een groen leven. Dichtbij het station, met een grote achtertuin, in een prachtig rustige streek. We vonden al gauw onze weg bij Klimop, waar ik tuinvrouw werd voor de moestuin (en dat ook blijf in mijn ‘eigen’ tijd). In de Zonnebrinkkerk, waar ik mee zing in de cantorij. In het dorp waar zoveel voorzieningen dichtbij zijn, winkels, sport, bibliotheek, muziek, en ook een ziekenhuis. Alleen een huisarts hebben we nog niet, weet iemand daarbij de goede kruiwagen voor ons?

Liefde voor de aarde, verwondering over de schepping, een groene leefstijl, betrokkenheid op de wereld en de mensen – dat neem ik mee in mijn leven en mijn werken. ‘Aandacht voor aarde en adem’ was het motto van De Huijberg. En dat blijft ook het motto waarmee ik vanaf nu Winterswijk verder intrek. Aandacht, voor contacten, verhalen, ervaringen, en ook voor stilte en natuur. In alle openheid en met respect voor ieders invalshoek. Om samen te zorgen dat de Zonnebrinkkerk een waardevolle en inspirerende plek voor God en mensen blijft.

In de hoop dat jullie een beetje met me mee willen springen in dat diepe. Want elke dag vraagt weer om een nieuwe stap, en de wereld vraagt om mensen met lef. En om mensen die naar elkaar omkijken. Laat het me weten als ik daar iets in kan betekenen voor jou, of voor iemand die je kent!

Marjan Bosch

Startviering Trefpunt op dinsdag 29 september

We werden in de Zonnezaal van de Zonnebrinkkerk welkom geheten door voorganger ds. Jan Struijk. Omdat het tweede deel van de middag in het dialect gaat vertelt hij dat hij het wel verstaat, maar dat zijn dialect in het Plat Delfts gaat met een mooi voorbeeld. Wim Ruessink begeleidde ons op de Piano, terwijl we lied 221 vers 1 en 2 zongen: 'Zo vriendelijk en veilig als het licht…'. Na het gebed zongen we nog vers 3 van lied 221. De eerste Bijbellezing was uit Jona 2: 2-7 en daarna vers 10: Jona zit in de buik van een grote vis tot de Heer te bidden. Hij roept de Heer aan in zijn nood, maar in vers 10 zegt hij ook: "het is de Heer die redt." Na deze lezing zingen we lied 352: 'Jezus meester aller dingen'. De tweede lezing was uit Mattheus 14: 22-27: De discipelen zitten alleen in de boot, op een onrustig meer, en tegen het einde van de nacht komt Jezus over het meer lopend naar hen toe, terwijl de discipelen in paniek raken, zegt Jezus: "Blijf kalm, ik ben het, wees niet bang." Na deze lezing zingen we lied 995: 'O vader trek het lot u aan van allen die door U bestaan'.

Hierna volgt de Overweging door ds. Struijk en mogen we genieten van het pianospel van Wim, uitmondend in Lied 909: 1 en 2: 'Wat God doet dat is welgedaan…'. Na een gebed een gedicht en nog een lied gaan we eerst pauze houden met koffie, thee en wat lekkers. Na deze eerste pauze gaat de microfoon naar Henk te Bokkel, die ons dus in het dialect, uit eigen werk mooie, ontroerende en soms ondeugende gedichten voorleest, met bijpassende context. We houden onderwijl nog een kleine pauze voor een tweede kopje koffie, thee en weer iets lekkers. Na nog een aantal gedichten ronden we de middag af. We bedanken Henk, Wim en Jan met een presentje namens de trefpuntcommissie, voor hun bijdragen aan een mooie startmiddag van ons Trefpuntseizoen.
We zingen tot slot lied 919: 'Gij die alle sterren houdt in uw hand gevangen'. Hierna volgt de zegen door ds. Jan Struijk

Op dinsdag 20 oktober is de volgende Trefpuntbijeenkomst, dan komt mw. Joke Stomps uit Ruurlo met natuurfoto's. Daarvoor bent u van harte uitgenodigd. Maar als u dit leest is die middag waarschijnlijk al voorbij dus nodig ik u ook maar vast uit voor dinsdag 17 november, dan komt de Wensambulance ons over hun werk vertellen.
Tot de volgende keren.
Groetjes namens de Trefpuntcommissie,

Ria van der Graaf

Handwerken voor een heel goed doel!

Op 17 september was ik op bezoek bij de handwerkgroep die elke 2 weken in Den Angang bij elkaar komt. Deze dames breien en haken voor een kinderziekenhuis in **Gambia**.

De benedenruimte was omgetoverd in een kleurrijke uitstalkast. Overal handwerkstukken die op de club en of thuis waren gemaakt.
Nadat ik foto's had gemaakt en genoten had van het enthousiasme van deze groep, ging ik huiswaarts en op dat moment kwam er een hoogbejaarde dame binnen die gebracht werd door haar dochter. Haar rollator beladen met tassen gevuld met allerlei handwerken die ze thuis had gemaakt.

Vandaag kwam de contactpersoon kijken naar al het moois; Carla Klein Breteler is IC verpleegkundige bij het SKB. Elk jaar reist zij met een team deskundigen naar Gambia om daar de zo broodnodige bijstand te bieden in het ziekenhuis. Tevens gaat er medische apparatuur mee in het vliegtuig. Tegen het einde van de middag namen Carla en haar man alle producten mee waaraan door de dames van de club het afgelopen jaar met veel liefde is gewerkt.

Tig bananendozen gevuld met honderden mutsjes, slofjes, troostknuffels en veel gebreide dekens. Alle spullen worden aan de herstelde kinderen meegegeven als ze naar huis gaan.
Op De Whemerhof wordt elke vrijdag gehandwerkt en ook die spullen gaan mee naar **Gambia**.

Het is hartverwarmend om te zien dat zoveel vrouwen plezier en gezelligheid beleven aan het samen werken aan presentjes voor zieke kinderen in een ander werelddeel.

Corrie Janssen

Eenzaamheid…

Als je zo eens 'om je heen hoort', dan hoor je nog wel eens dat mensen vertellen dat ze eenzaam zijn nadat hun partner het aardse leven moest verlaten.
En wie kan zich dat nu niet indenken dat je leven dan flink op de kop staat, dat niemand meer vraagt of je goed geslapen hebt of je welterusten wenst, of zet dat je weer lekker gegeten hebt en wat al niet meer… Maar na verloop van tijd proberen de meeste mensen de draad van het leven weer op te pakken, maar slaat toch de eenzaamheid toe, vaak in volle heftigheid: ik zie nooit niemand…. wordt dan vaak verzucht

Als ik dan vraag wat iemand graag doet en het antwoord is bijvoorbeeld lekker samen fietsen, maar ja, ik ben alleen, dus dat kan niet meer samen… en ik dan vraag of ze wel eens 'links of rechts' om zich heen gevraagd hebben wie met hetzelfde zit, dan krijg ik meestal te horen dat ze dat niet durven of in elk geval niet gedaan hebben.

Als ik dan samen met die persoon 'deze koe bij de horens pak' dan blijkt al gauw dat ik 6-8 mensen kan vinden die het ook zo fijn zouden vinden om weer eens samen te gaan fietsen… en ontstaat het wonderlijke dat de eenzaamheid zich hierdoor voor een belangrijk deel oplost.

Vergeet niet dat 'samen fietsen' slechts een voorbeeld is, het kan ook gaan om samen eens naar de bioscoop of het theater te gaan, boodschappen te doen, te winkelen, een leuk uitstapje maken, samen een kop koffie of een ijsje eten en vul maar verder in…

Eenzaamheid bestaat, maar wordt ook wel 'in stand gehouden' door de betrokkenen zelf: niets proberen is ook niets winnen, niet schieten is altijd mis….

Waag het maar eens in je eigen omgeving en dan zul je ontdekken dat er veel meer mensen zijn dan je denkt die in dezelfde situatie zitten…

Kruisselbrink Installaties

Gas
Water
Sanitair
Ventilatie
Centrale verwarming
Airconditioning
Elektrotechniek
Koper- en Zinkwerk
Aardwarmtesystemen

Uw partner in duurzame installatietechniek

Bel of mail voor meer informatie naar:
Kruisselbrink Installaties
Leeghwaterweg 7 7102 JJ Winterswijk
Tel. 0543 - 564478
E-mail: info@kruisselbrinkinstallaties.nl

Dienke Nijboer
UITVAARTBEGELEIDING

Persoonlijk betrokken

Vormgeven aan een afscheid, samen met u, ongeacht óf, waar en hoe u verzekerd bent.
06 – 36 49 33 46 info@dienkenijboer.nl www.dienkenijboer.nl
24/7

Groencentrum
Wenninkhof nog groter

Een uitbreiding zorgt voor een nog ruimer assortiment planten en aanverwante artikelen!

Nieuwsgierig??
Breng ons een bezoekje

HOVENIERS & GROENCENTRUM
WENNINKHOF
Hoeninkstegge 5 Winterswijk-Meddo T: 0543-569 302

t&m

Timmermans & Mulder
Bloemenspeciaalzaak - Cadeau's
Misterstraat 49, Winterswijk, tel. 0543-512403
E-mail timmermansenmulder@hetnet.nl

Activiteiten in het Doopsgezinde Kerkje

Gesprekken rond het innerlijk vuur

Voor een mens is het nodig om gezien te worden, van betekenis te zijn, een band te voelen met anderen. De hedendaagse samenleving is snel, veeleisend en constant in beweging. We worden overspoeld door informatie en moeten voldoen aan hoge verwachtingen zowel in het werk als privé.
Het is 'kortom' niet vanzelfsprekend om het vuur brandend te houden en in balans te leven.

Het jaarthema van dit seizoen **'Spelen met vuur'** nodigt ons uit om samen na te denken en te praten over hoe vuur in ons eigen leven een rol speelt. Kunnen we dit innerlijk vuur nog brandend houden of zijn we het vuur ergens onderweg kwijt geraakt.

Voor deze themamiddagen is een ieder van harte welkom in de Vertoeving, naast het Doopsgezind kerkje, Torenstraat 4 in Winterswijk.
's Middags van 14.00 -15.30 (geen kosten aan verbonden)
De middagen worden geleid door ds. Carla Borgers
Data 19 oktober, 16 november, 18 januari en 15 februari.
Aanmelden svp bij Jetskeveenhuis@gmail.com

Leven en spiritualiteit van Leonard Cohen

"zo kan het licht erin"
Laat je meevoeren door een luisterverhaal verteld door Frank Kazenbroot, auteur van 'Wees lief voor deze ziel'.
Beleef een mediatieve bijeenkomst vol prachtige liederen, poëzie en het inspirerende levensverhaal van Leonard Cohen

Dinsdag 3 november van 19.30 tot 21.30 in het Doopsgezind kerkje.
Kosten: € 7,50 incl. een consumptie.
Opgeven via www.doopsgezindkerkje.nl

Stilte

Iedere woensdagavond van 19.00 tot 19.30 in het Doopsgezind Kerkje

IONA-dienst

O.l.v. van ds. Berdie Marsman en Wim Ruessink op zondag 29 november, aanvang 17.30

Jetske Veenhuis

Vrede op aarde

Onder deze titel zal Leo Fijen op dinsdag 1 december 2026 in de Onze-Lieve-Vrouw-Tenhemelopnemingkerk te Beltrum een avond verzorgen. De commissie Ontmoeting & Inspiratie van de HH. Paulus- en Ludgerparochie nodigt u daarvoor van harte uit en wil u graag v.a. 19.15 uur met een kop koffie of thee welkom heten. De avond begint om 19.30 uur. Na afloop stellen wij een vrije gift zeer op prijs.

Leo Fijen is journalist, uitgever en tv-presentator. Onder zijn redactie verscheen eind 2025 een boekje met dezelfde titel met prachtige korte teksten van diverse schrijvers: Anselm Grün, Jan Hulshof, Henk Jongerius en vele anderen. En natuurlijk ontbreken ook paus Franciscus en Leo XIV niet. "Zing het in de ochtend, zing het in de middag, zing het in de avond, Dona nobis pacem. Geef ons vrede op aarde…
We kunnen het niet vaak genoeg bidden en zingen. Want als niets meer helpt, dan geeft dit gebed ons troost, dan weten we ons gedragen bij alle geweld, oorlog en polarisatie door die stem achter de wolken.", zo luiden de eerste woorden.

Nachten van geloof

Onder deze titel zal Tim Schilling op uitnodiging van de commissie Ontmoeting & Inspiratie van de parochie HH. Paulus en Ludger een avond verzorgen. U bent daarvoor van harte welkom op dinsdag 3 november in de Onze-Lieve-Vrouw-Tenhemelopnemingkerk te Beltrum. De avond begint om 19.30 uur, vanaf 19.15 uur is er koffie of thee. De entree is gratis, een vrije gift wordt zeer op prijs gesteld.

Met de komst van herfst en winter neemt de nacht een prominentere plek in ons leven in. De nacht roept veel associaties op: met onder meer duisternis, slaap, dromen, angst, onwetendheid en de dood.
Uit de populaire cultuur kennen we 'het uur van de wolf' en uit de katholieke spiritualiteit 'de donkere nacht van de ziel'. Hoe staat de nacht in relatie tot het christelijk geloof? En wat heeft het geloof over de nacht te zeggen? Om hier inzicht in te krijgen, heeft Tim Schilling de Bijbel en andere (geestelijke, literaire) bronnen geraadpleegd. Hij deelt deze avond zijn inzichten en ervaringen met ons. Behalve naar de heilige Schrift, verwijst hij ook naar werken van Ernest Hemingway, H. Theresia van Lisieux en H. Johannes van het Kruis.

Tim Schilling studeerde Engelse taal- en letterkunde aan de Princeton University (VS) en studeerde af in theologie aan de KU Leuven. In januari 2003 promoveerde hij in de praktische theologie aan de KTU te Utrecht. Als stafmedewerker van het Centrum voor Parochiespiritualiteit gaat zijn aandacht uit naar evangelisatie, spiritualiteit en geloofsopvoeding. Hij heeft een aantal boeken en artikelen gepubliceerd. Artikelen van zijn hand zijn verschenen in onder meer Volzin en het Katholiek Nieuwsblad.

WIKKERINK
AUTOSERVICE B.V

service

LEASEPROF SERVICE CENTERS

carprof
Garage voor alle merken

RONDWEG-ZUID 50, WINTERSWIJK 0543-517380
WWW.WIKKERINK-AUTOSERVICE.NL

EBBERS
MECHANISATIE BV

HUISKAMP b.v.
WINTERSWIJK

MASSEY FERGUSON

Waliënseweg 44
Winterswijk Huppel
0543 - 562 355
www.ebberswebshop.nl

Husqvarna

GUV Uitvaartzorg
Persoonlijk, betrokken en dichtbij

- Één vertrouwd aanspreekpunt
- Alle tijd en oprechte aandacht voor u
- De beste zorg tegen de laagste tarieven
- Dag en nacht écht bereikbaar voor u

Bel daarom áltijd eerst GUV!

Onze Winterswijkse uitvaartbegeleiders:

Wij maken graag vrijblijvend een afspraak met u.

T 0543 - 491270 (24/7) www.guv.nl
GUV kan de uitvaart ook verzorgen als u elders verzekerd bent!

GUV
Persoonlijk, betrokken en dichtbij

We gaan de laatste dagen van het kerkelijk jaar in. Op de 1e zondag van Advent beginnen we met een nieuw jaar, kerkelijk gezien. De kerk heeft kennelijk altijd behoefte gehad om te onderscheiden tussen werelds, en kerkelijk, puur menselijk of in het licht van God. In beide gevallen hebben we te maken met tijd, met tijdelijkheid ook. Wij mensen zijn "tijd"-elijke wezens. In de Bijbel lezen we dat ook: er is een tijd voor dit en een tijd voor dat, tijd voor vreugdevolle dingen en tijd voor verdrietige zaken.

Op **1 november** kent de RK-kerk het feest van Allerheiligen. Als Protestanten zijn we wat minder gul met de term heilig, naar ons gevoel is het een te groot woord voor een mens. Maar er zijn in de loop der eeuwen heel wat Christenen geweest, die op zijn minst anderen tot voorbeeld van gelovig leven waren. Luthers kritiek op de kerk (Hervormingsdag op 31 oktober!) lijkt mij vooral, dat de kerk zichzelf als heilig was gaan zien. En dan ga je net even te ver. Mt. 25: 1-13 is de Evangelie-lezing, zorg dat je lamp blijft branden, dan komt het goed. Zoals de heiligen dat allemaal op hun eigen manier gedaan hebben.

Op **4 november** valt de Dankdag voor gewas en arbeid. Dat zijn politieke hete hangijzers, stikstof, loon naar werken, en al dat soort zaken. Maar tegelijk weten we als Christenen, dat we dankbaar mogen zijn voor wat ons aan goeds geboden wordt in het leven. Matth. 20: 1-16 is een prachtige lezing daarbij.

8 november gaat het over de gaven en talenten die wij hebben en hoe we die gebruiken. Dat we nog altijd over talent spreken om aan te geven dat iemand iets goed kan, komt uit Matth. 25: 14-30.

15 november wordt nadruk gelegd op de barmhartigheid en de vraag, wat wij doen voor anderen. Hoe vaak zien we Jezus in een asielzoeker of een dakloze? Eigenlijk is Mt. 25: 31-46 een nogal pijnlijke tekst als je ons beleid op dit vlak bekijkt.

En dan eindigt dit kerkelijk jaar op **22 november**. In heel veel gemeenten het moment waarop we gedenken wie ons ontvielen. Maar ook, dat we ons bewust mogen zijn van onze sterfelijkheid, maar mogen leven en sterven binnen de lichtkring van Gods liefde. Want we leven in een wereld die vol gevaar en verschrikking kan zijn. Mt. 24: 14-35 weet er alles van, in de begintijd van het Christendom was het kommer en kwel.

29 november vieren we de eerste zondag van Advent. Er mag een verwachting zijn van licht in het donker, een uitweg uit de wirwar van het leven. Hoe, dat is ons totaal onduidelijk, maar die belofte staat. Als je Markus13: 24-37 leest, kun je je er alleen maar over verwonderen dat de kerk ooit stand heeft kunnen houden in die begintijd

En op **6 december** gaat dat door. Verwacht de komst des Heren, zingen we in deze tijd. Want bij Hem vinden we de troost en de moed om verder te gaan in vertrouwen, in geloof. Zoals in Joh. 1: 19-28 Johannes de Doper op weg gaat, zonder te weten waar die weg eindigt.

Ds. Fokko Helder

Vandaag lezen wij

Januari								
zo	1	Psalm 24	zo	15	Psalm 109: 1-20	zo	29	Psalm 94: 1-13
ma	2	Psalm 5	ma	16	Psalm 109: 21-31	ma	30	Psalm 94: 14-23
di	3	Rechters 8: 33 – 9: 6	di	17	1 Tessalonicenzen 5: 1-11	**December**		
wo	4	Rechters 9: 7-21	wo	18	1 Tessalonicenzen 5: 12-28	di	1	Rechters 13: 1-7
do	5	Rechters 9: 22-41	do	19	Psalm 23	wo	2	Rechters 13: 8-25
vr	6	Rechters 9: 42-57	vr	20	Matteüs 25: 1-13	do	3	Rechters 14: 1-9
za	7	Psalm 70	za	21	Matteüs 25: 14-30	vr	4	Rechters 14: 10-20
						za	5	Rechters 15: 1-8
zo	8	1 Tessalonicenzen 4: 1-12	zo	22	Matteüs 25: 31-46	zo	6	Rechters 15: 9-20
ma	9	1 Tessalonicenzen 4: 13-18	ma	23	Psalm 147	ma	7	Psalm 80
di	10	Psalm 63	di	24	Rechters 10: 1-18	di	8	Jesaja 8: 23b – 9: 6
wo	11	Matteüs 24: 1-14	wo	25	Rechters 11: 1-11	wo	9	Jesaja 9: 7 – 10: 4
do	12	Matteüs 24: 15-28	do	26	Rechters 11: 12-27	do	10	Jesaja 10: 5-19
vr	13	Matteüs 24: 29-42	vr	27	Rechters 11: 28-40	vr	11	Jesaja 10: 20-34
za	14	Matteüs 24: 43-51	za	28	Rechters 12: 1-15	za	12	Psalm 123

Verdriet

KiK

Op een dag klopt een sombere figuur aan bij Kik. Neef Koos. In hun jeugd speelden Kik en Koos samen in de sloot en kwaakten om het hardst. Maar ja, Koos vond een vrouwtje en verhuisde naar een weiland verderop. Eén keer is Kik nog langsgegaan om hun kikkerdril te bewonderen. Dat is alweer lang geleden. Koos sjokt de kerk in. Hij draagt een dikke jas met volle zakken. Eerst herkent Kik hem niet, maar ineens roept hij: 'Koos, beste neef! Hoe is het?' Koos wil geen knuffel. Hij zegt niks. Zijn ogen vallen dicht. Hij zet nog een paar stappen en dan zakt hij op de grond. 'Koos?!' roept Kik, 'Wil je water, een vliegje?' Koos zucht: 'Nee. Ik hoef niks.' Kik gaat naast zijn neef zitten en wacht af.

Eindelijk mompelt Koos: 'Ik ben alléén. Ze is doodgegaan.' Kik begrijpt het. Arme neef. Hij heeft verdriet! 'Wanneer...?' vraagt hij. Koos denkt lang na. 'Ik weet het niet meer. Lang geleden.' 'Góed dat je gekomen bent,' zegt Kik, 'Laat me je zware jas uitdoen!' 'Nééé,' roept Koos, 'Dat mág níet! In deze zak zitten al mijn herinneringen, in de andere al mijn verdriet. Zo blijf ik warm.' Kik springt op. 'Maar neef! Zóveel verdriet meedragen is niet goed! Je kan je niet bewegen!' Het duurt nog een tijd. Maar dan klimt Koos uit zijn jas. Hij hupt voorzichtig mee naar buiten. En met een sprong plonzen Kik en Koos in het kroos. 'Kwaaak!'

Kom uit de put

In het volgende stukje zit een woord verstopt.
Lees de tekst maar en zet de roze letters op een rij.
Dan weet je het antwoord
op de laatste vraag!

Ben je **V**erdrietig? Wat **R**ot!
In de put zitten is **E**enzaam en **N**aar.
Je voelt je **D**own en je **S**laapt slecht.
Alles is **C**haos, alles lijkt **H**opeloos
en **A**kelig! Wat helpt je uit de **P**ut?

Uit de Bijbel

'Toen zag ik een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.
En een stem zei: vanaf nu zal God bij de mensen wonen.
Hij zal al hun tranen drogen.
Er zal geen verdriet en geen pijn meer zijn.
Want alles van vroeger is verdwenen.'

Naar Openbaring 21.

Teksten:
Marjet de Jong
Tekeningen:
Marcel Jurriëns

Tekst en afbeeldingen: Marjet de Jong

Zakdoek van troost

Verdriet om een overlijden is door M. Vasalis onvergetelijk verwoord als ‘de pijn van het afgesneden zijn’. Daar zit alles in, de fysieke realiteit van het missen, het terugverlangen naar samenzijn, de onomkeerbaarheid van het afscheid. Zoals een dichter ons helpt verdriet te benoemen, zo kunnen wij tastbare symbolen maken waarmee we de afstand tot de verloren geliefde (partner, kind, broer of zus, vriend/in) proberen te overbruggen.
Het knutselidee is ingegeven door het visioen in Openbaring 21 van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waar geen sterven, geen pijn en verdriet meer zullen zijn. ‘God zal wonen bij de mensen en Hij zal de tranen van hun ogen afwissen’. Stel je voor dat God daarvoor een grote zakdoek gebruikt. Een zakdoek van troost. Kunnen we die zelf maken?

Nodig:
- Een dierbare blouse/shirt van degene die je mist
- Schaar, spelden, naaimachine, garen
- Strijkbout

Doen:
1 - Knip een vierkante lap uit het kledingstuk.
2 - Zoom de zijden om. Dit kan 1) met een simpele smalle zoom, mits de stof vrij stevig is, of 2) met een ca. 5 cm brede zoom, vgl. de bies van een zakdoek.
3 - Begin in het tweede geval met een groot vierkant, hier 54 x 54 cm, vouw en strijk 6 cm zoom om aan elke kant. Het mooiste is om nu de overtollige stof op de dubbelgevouwen hoeken weg te stikken en af te knippen, zie de foto’s! (Tip: een papieren mal is handig bij het aftekenen.) Keer de doek, duw de hoeken uit. Speld de binnenranden 1 cm om, strijk en stik ze met vier lange stiknaden vast.
4 - Knip evt. uit dezelfde of andere stof 4 of meer lapjes die je als zakjes op de zakdoek stikt. Strijk alles mooi plat.
5 - Leg of hang de ‘Zakdoek van troost’ in de huiskamer bij de foto(’s) van je dierbare(n). Doe papiertjes met troostende herinneringen of foto’s in de zakken. Leg er lege blaadjes en een pen bij, zodat ook anderen hun gedachten kwijt kunnen.

De doek roept herinneringen op en vertelt over de belofte van Gods troost. Je kan de doek af en toe aanraken of koesteren. En ook met huisgenoten praten over de dingen die in de zakjes zijn gedaan. Is Allerzielen daarvoor geen mooi moment?

Bericht voor alle wijken

Werken met doelgroepen per 1 januari 2027

We hebben er eerder over geschreven in **Kerk**en**werk**. Afgelopen zomer hebben we intensief gesproken met de wijkteams van wijk A t/m D. Hoe gaan we over op die nieuwe manier van werken? En wie kan/wil meegaan in het werken met doelgroepen. We zijn blij verrast, dat een heel aantal van de huidige wijkbezoekers in één van de werkgroepen wil meedoen!
Eind oktober komen we met vier van de vijf groepen bij elkaar om op 1 januari 20027 goed te kunnen beginnen. Ik noem de groepen nog een keer:
1. Nieuw ingekomenen en geboortes
2. Huwelijksjubilea
3. Ziekte en rouw
4. Mensen die een bezoek wensen

Groep 5 gaat de verjaardagbijeenkomsten organiseren voor mensen die 80, 85, 90, 91, 92… worden. De eerste keer zal die bijeenkomst zijn in de zomer van 2027. Begin volgend jaar gaan we met de mensen praten, die zich aangemeld hebben om dit mee te organiseren.
Er gaat veel veranderen, maar het doel blijft gelijk: omzien naar elkaar!

Afscheid van wijkmedewerkers en afsluiting van het wijkwerk

Naast degenen die meedoen in de nieuwe manier van werken, zijn er ook een heel aantal wijkmedewerkers die zullen stoppen met bezoekwerk. Vaak vele jaren hebben zij meegedaan in het wijkwerk. Daar zijn we hen zeer dankbaar voor! Als dank en als afsluiting van de wijkteams zal elk wijkteam met een gezellige avond in november/december bij elkaar komen met: herinneringen ophalen, de laatste dingen bespreken, een hapje en drankje…

Pastoraat in woon- en zorgcentra

Het bezoekwerk in de tehuizen verandert niet! Wel is de naam veranderd van deze werkgroep. Het heette eerst ‘Het ouderenpastoraat’, maar omdat ook het overige pastoraat vooral ouderen betreft, hebben we een nieuwe naam gevonden: Pastoraat in woon- en zorgcentra. We hebben afscheid genomen van Chris Wijnveen, die jarenlang de coördinator was. Per 1 september heeft Erica Hijink het stokje overgenomen van hem (zij is bekend met dit werk; ze was ook de voorgangster van Chris Wijnveen! En zo pakt zij het werk weer op). We zijn blij, dat Erica dat wil doen!

Welkom aan Marjan Bosch

Op deze plaats heten we Marjan hartelijk welkom als pastoraal werker. Zij werkt vanaf 1 oktober voor 8 uur in de PGGW met als hoofdtaak pastoraat. Elders in dit blad stelt zij zichzelf voor. Zij zal beginnen met het bezoeken van mensen in wijk A, de wijk van Freerk. In de loop van volgend jaar, zeker na het emeritaat van Wout Alserda per 1 juni, zal zij met Petra en mij het bezoekwerk in heel de PGGW verzorgen (en later als ik stop hopelijk met de nieuwe predikant en Petra). We zijn blij, dat zij onze gelederen versterkt!!
In de dienst van 29 november zal zij officieel voorgesteld worden aan de gemeente en bevestigd worden in de dienst van pastoraal werk. O.a. de vraag naar geheimhouding, wat in vertrouwen gedeeld wordt, zal haar gesteld worden.

Mocht u vragen hebben over het bezoekwerk, neemt u dan gerust contact op met mij of met één van de collega’s.
Een hartelijke groet van

ds. Jan Struijk

Centrum, Huininkmaat/Bomenbuurt, Kotten/Brinkheurne/Ratum, Pelkwijk, Woold, Zuilenes

wijk A

Elders in deze **Kerk**en**werk** schrijf ik over mijn sprong ‘in het diepe’. Sinds 1 oktober ben ik kerkelijk werker voor 8 uur in de week en zal ik pastoraal werk doen in deze wijk A. Ik kreeg een lijst met contacten als basis, daar kan ik even mee vooruit. Ik kom graag op bezoek, dus neem contact op als u wilt kennismaken, of als u iemand kent die wat aandacht kan gebruiken.

Ik ga ook op zoek naar activiteiten om met meer mensen tegelijk, uit alle wijken en verder, inspirerende dingen te doen. Mijn hart gaat uit naar zorg voor de schepping, en wat ik graag doe zijn groene, actieve of juist verstillende activiteiten. Mediteren, wandelen, bezinnen, creëren, samen mooie dingen beleven. Volgende keer meer daarover! Laat het me vooral weten als u/je ideeën hebt.

Marjan Bosch

M.M. Bosch

Kreilstraat 20-2
7101 HS Winterswijk
tel. 06 - 46 20 77 85
marjankb@live.nl

1 Bargerbosch, Miste/Corle, De Pas, Windmolenveld
2 Oostervoort/De Rikker, Scholtenenk/Hakkelerkamp
Groenlo

wijk B & wijk E

November, altijd een gedenkwaardige maand en een soort van ‘tussenmaand’. Een maand van grijze, donkere dagen. Maand van gedenken. Maand van bezinning. Dat zijn zo de eerste gedachten die bij mij opkomen bij deze maand. Na de lange ‘lichte’ zomer gaan we nu weer de wat donkere wintertijd in. ’s Avonds (of ’s middags!) gaan al vroeg de lichten aan en zetten we de verwarming weer aan, misschien wel weer een graadje lager dan vorig jaar. Zo proberen we het binnenshuis toch nog behaaglijk te maken. En in de kerk? Daar staan we deze maand traditiegetrouw stil bij hen van wie we afscheid moesten nemen. In de Oude Calixuskerk te Groenlo doen we dat op zondag 1 november. De voorganger deze zondag is dhr. Dijkman. In Winterswijk valt de Eeuwigheidszondag op zondag 22 november. De voorgangers in deze dienst zijn pastor Petra Veerbeek en ds. Wout Alserda. De Jacobscantorij zal haar medewerking aan de dienst verlenen. Het zijn altijd weer gedenkwaardige vieringen. Familie van overleden gemeenteleden wordt uitgenodigd om deze dienst bij te wonen. Er is het noemen van de namen en de kaarsjes die daarbij worden aangestoken. Vervolgens wordt een ieder in de gelegenheid gesteld om ook zelf een kaarsje aan te steken. Door de jaren heen is het een vertrouwde en dierbare vorm van gedenken geworden, waarbij nog een keer de namen klinken van de mensen van voorbij. Nu klinkt dit misschien allemaal wat 'zwaar op de hand' maar het is wel onmisbaar in ons kerkelijk leven. Als gemeente van Christus zijn we geroepen elkaar bij te staan, in lief en leed. En dát doen we! We hopen op een goede maar bovenal een troostvolle dienst.

Zondag 29 november is de Eerste zondag van Advent. In deze dienst zal ds. Jan Struijk voorgaan. Ook zal deze zondag onze nieuwe pastorale medewerkster Marjan Bosch officieel aan u worden voorgesteld. Marjan is vanaf 1 oktober bij ons werkzaam voor acht uur in de week. Zij vervangt ds. Freerk Hovinga pastoraal in wijk A. Marjan, van harte welkom!
Zondag 6 december is, zoals gebruikelijk, weer dienst in Groenlo. Tijdens deze dienst vieren we samen de Maaltijd van de Heer. U bent van harte uitgenodigd.

Met een groet aan u/jullie allen,

ds. Wout Alserda

Ds. W. Alserda

Groenloseweg 46
7101 AJ Winterswijk
tel. 06 - 18 72 59 26
woutalserda@gmail.com

Huppel, Henxel, Meddo

wijk C

Buurtschapsdienst
Als wijk ontmoeten we elkaar op 15 november in zaal De Eendracht voor de buurtschapsdienst. Muziekvereniging 'Eendracht' verzorgt de begeleiding van het zingen. Deze begint om 10.00 uur; na de dienst is er koffie en thee. Het thema voor deze dienst zijn goede daden doen. In het Bijbelgedeelte (Lucas 11: 1-13) horen we het Onze Vader, zoals het in Lucas staat. Door het bidden en doen van het gebed van Jezus leven we 'in eenheid met Christus', zoals Paulus zegt in de brief aan de Kolossenzen.
We hopen velen van u te ontmoeten! Welkom!
Een hartelijke groet van

ds. Jan Struijk

Ds. J.S. Struijk

Grotestraat 48
7151 BD Eibergen
tel. 0545 - 47 29 87
j.struijk@pggw.nl

Woon(zorg)centra De Pelkwijk, Wamelinkhof, Sleeswijk, De Berkhof, De Molenaar, Vredense Hof, Homansbos, St. Elisabethgaarde, Prins Hendrikhuis, leden buiten Winterswijk Balinkes, Hazelder

wijk D

Ouderenpastor P.M. Veerbeek

tel. 06 - 22 61 09 57
petraveerbeek@pggw.nl

Pastoraat bij tijdelijk verblijf in Pronsweide en groepswoningen Goorweg 12 en 12a: eigen predikant of kerkelijk werker.

Voorzitter: Erica Hijnk - Elferdink

Verl. Morsestraat 14
tel. 56 22 41
Janericahijink@hotmail.com

Uitvaarten

Wat te doen bij een overlijden?
Als een geliefde overleden is, neemt u contact op met een uitvaartvereniging of uitvaartleider. Welke uitvaartvereniging of uitvaartleider u benadert, is uw eigen keuze. Als een kerkelijke uitvaart gewenst is, zal de uitvaartleider contact opnemen met de 'uitvaarttelefoon van de PGGW'. Uw wensen met betrekking tot een voorganger kunt u kenbaar maken aan de uitvaartleider. Daar zal zoveel mogelijk rekening mee gehouden worden. De voorganger die de uitvaart zal leiden zal een afspraak met u maken om de afscheidsdienst voor te bereiden.

Als u een andere voorganger wenst...
Binnen de PGGW zijn verschillende voorgangers beschikbaar die de uitvaart kunnen leiden. Wilt u liever iemand buiten het vaste team aan voorgangers van de PGGW, ook dat kan. In dat geval dient u zelf contact te leggen met deze voorganger. Ook de praktische en financiële zaken regelt u in dat geval zelf.

Gedenken overledene
In de zondagse kerkdienst wordt herdacht wie in de afgelopen week is overleden. Als het bericht van overlijden op zaterdag na 18.00 uur is binnengekomen, zal hij/zij de week daarna herdacht worden. Op de laatste zondag van het kerkelijk jaar (de derde of de vierde zondag van november) worden alle overleden gemeenteleden herdacht.

Pioniersplek Klimop

Leander Grooten (pionier)

Spoorstraat 25
7101 GP Winterswijk
tel. 06 - 14 84 78 18
Klimopwinterswijk@gmail.com

Beste gemeenteleden,
Met u en vele anderen vierde Klimop haar 5-jarig bestaan. In kerkjaren is het niks, maar voor ons toch heel wat aan verbinding met elkaar. Hulde aan de meer dan 30 medewerkers die Klimop mogelijk maken te groeien. Komende maand mag ik u uitnodigen voor:

Kloosterlijke Bierproeverij
Op Hervormingsdag (31-10) proeven wij v.a. 19.30 uur bier uit eeuwenoude kloostertradities onder leiding van 's Neerlands bekende zanger, singer-songwriter én bierliefhebber Sergej Visser. Nog aanmelden? Doe dat! Kosten: € 5,=.

Muziek van Wim Ruessink
Een intiem middagconcert op 7 november om 16.30 uur van onze topmuzikant Wim. Hij neemt speciale instrumenten mee de huiskamer van Klimop in, dus dat wilt u niet missen. Aanmelden via bijgaand mailadres (max. 25 zitplaatsen). Kosten: € 7,50.

Muziek van Roos & Bieke
Twee jongedames die u meenemen in hun hoofd, wereld en gedachten met gitaar, piano en zang. Roos & Bieke timmeren aan de weg van muziekland. Wees erbij voordat ze écht groot worden. Zondag 8 novembver, 16.30 uur. Aanmelden via bijgaand mailadres (max 25 zitplaatsen). Kosten: € 7,50.

GroenGelovig
Op 5 november en 3 december gaat Klimop dieper in op geloven op een aarde door God gegeven. Duurzaam leven, groen denken en dit uitvoeren op Winterswijkse bodem. Aanmelden via bijgaand mailadres. Deelname gratis.

Daarnaast zijn er voldoende openingstijden om uw hart te luchten, bij te tanken of u te laten inspireren.

Overzicht activiteiten Klimop

Maandag	19.30 - 22.00 uur	Spelletjesavond
Dinsdag	10.00 - 12.00 uur	Inloop en ontmoeting
Donderdag	10.30 - 12.00 uur	Ik wil NL leren; voor iedereen die nog niet zo goed Nederland kan
Donderdag	13.30 - 16.00 uur	Kletsproat en droad: handwerken en gezelligheid!
Vrijdag	10.00 - 12.00 uur	Inloop en ontmoeting
Vrijdag	12.15 - 14.00 uur	Lunch (€ 2,=), geen opgave nodig
Vrijdag	18.00 uur	Warme maaltijd (€3,50), opgave nodig
Vrijdag	19.30 uur	Weekafsluiting

Giften

Wijk A
Hartelijk dank voor navolgende giften voor de wijkkas: via Annie Klein Brinke € 10,= en € 20,= en via Ine Sandmann € 10,=.
Met vriendelijke groet,

Annie Klein Brinke

Wijk B1
De afgelopen weken hebben we de volgende giften ontvangen: via Netty Klomp: 2 × € 10,= en 1 x€ 20,= voor de wijkkas en via Ria Addink € 30,= voor Klimop. Allen hartelijk dank.
Met vriendelijke groeten,

Cobi Jentink

Wijk B2
In de afgelopen weken hebben wij voor onze wijkkas via Rikie Boerman € 10,=, Erna te Winkel € 20,= en Jan Grevers € 20,= ontvangen. Onze hartelijk dank hiervoor.
Met vriendelijke groeten,

Helma te Grotenhuis

Wijk C
Ontvangen via Fieke Holleman € 50,- en Dinie Hoenink € 10,=. Dank voor de mooie giften.
Met vriendelijke groet,

Sandrien Huiskamp

Wijk D
In de afgelopen periode zijn de volgende giften binnengekomen; Via Bea Mallegrom een gift van € 20,= voor Trefpunt en via Dini Wensink een gift van € 10,= voor de Kerk. Hartelijk dank voor uw gift.
Met vriendelijke groet,

Mieke Hermsen-Grevers

De Kerkenraad kwam bijeen ...

...op 15 okt en besprak de volgende agendapunten:

De Jacobskerk

Anders dan verwacht kan het **CCBB** (classicaal college behandeling beheerszaken) **zich niet vinden** in de rol van de Diaconie als toekomstig blooteigenaar van het kerkgebouw. Dit college gaat wel **akkoord** met een lening ad **€ 1 miljoen** van de Diaconie bij de overdracht van de Jacobskerk voor de SBJW (nieuwe stichting). De Kerkenraad neemt **even tijd** om de gevolgen van deze verandering te kunnen overzien. Een gedachtewisseling met het College van Kerkrentmeesters en het College van Diakenen is noodzakelijk. Dit betekent helaas wel, dat de werkzaamheden **nog wat op zich laten wachten**.

Beroepingswerk

Hiervoor is de **toestemming** van de classis binnengekomen. Dit houdt in dat de werkzaamheden nu kunnen **beginnen**. Er is een **profielschets** van de te beroepen predikant opgesteld; de **beroepingscommissie** komt voor het eerst bijeen op **29 oktober**. We wensen deze groep gemeenteleden Gods zegen bij dit belangrijke werk.

Klimop 5 jaar

Dit betekent terugkijken en vooruitkijken. Wat is er **veel gebeurd** om dankbaar voor te zijn. **Tientallen vrijwilligers** hebben zich ingezet om van deze Pioniersplek een niet te missen **ontmoetingspunt** in de Winterswijkse samenleving te maken. In de kerkenraadsvergadering van januari 2027 komt Gert Schouten (pionier ondersteuner) samen met Leander Grooten op bezoek. Deze vergadering is bij Klimop!

College van Kerkrentmeesters

Helaas is er nog **geen vooruitgang** geboekt bij de **overdracht** van de **begraafplaats**. Er is een gesprek geweest. Wat te doen? Het CvK heeft zich verdiept in de achtergrond en de gang van zaken. Doel blijft om als PG ontzorgd te worden.

Gebouwen

De **verwarming** in het koor van de **Oude Galixtus** blijft aandacht nodig hebben. Ondanks pogingen om verbeteringen in de temperatuur aan te brengen, kunnen we nog niet tevreden zijn. Maar de aanhouder wint!

De **Zonnebrinkkerk** krijgt een **batterij**. Met subsidie en een dynamisch contract wordt het rendabel.

College van Diakenen

Onlangs was er een **schouw bij de boeren**. Dit was een zeer **positieve ervaring**, de diakenen zijn veel inzichten rijker.

Pastoraal werker

In **Kerkenwerk** en op de Zondagsbrief kon u het al lezen: **Marjan Bosch** is per 1 oktober 2026 **pastoraal werker** om de leemten in de vacature van ds. Hovinga mee te helpen opvangen.

Voortgang Beleidsplan

Het gesprek met de taakgroepen wordt **opnieuw gepland**. Werkzaamheden i.v.m. het beroepingswerk en de veranderingen bij de overdracht van de Jacobskerk vragen helaas wat meer tijd als voorzien was. Dus **vertraging** treedt ook hierbij op.

Wijziging kerkorde

In de toekomst kent de PKN **3 functionarissen**:

Predikant ➢ **Predikant-pastor** ➢ **Kerkelijk werker**
(nieuwe stijl)

Dit sluit beter aan bij de praktijk van veel Protestantse Gemeenten (ook bijvoorbeeld in de PGGW). De Kerkenraad gaat hiermee **akkoord**, maar geeft aan voor de kerkelijk werker de huidige benoemingsprocedure te willen handhaven. Dit maakt dat we slagvaardiger kunnen reageren bij onverwachte vacatures (anders dan een predikantsvacature).

Rondvraag

Bij de rondvraag hebben we nagedacht over de **toekomst** van de **buurtschapdiensten**. Leuk om hierover na te denken, ook met u als gemeenteleden!

Sjaak Stans, scriba

PS: Oh ja, is er nog een **notulist** (m/v) nodig voor ongeveer 6 uur per maand (2 x overleg).

Volgende kerkenraadsvergaderingen

19 november, 19.30 uur
17 december, 19.30 uur

De vergaderingen vinden plaats in het Zonnebrink Centrum.

Toehoorders van harte welkom!

Zondagsbrief

Kopij voor de Zondagsbrief uiterlijk donderdags vóór 19.00 uur inleveren, per e-mail: **zondagsbrief@pggw.nl**

U kunt zich aanmelden voor digitale ontvangst van de Zondagsbrief, zie **www.pggw.nl** (via het menu **PGW Media** en dan **Zondagsbrief**). U ziet ook hoe u wijzigingen in uw e-mailadres kunt doorgeven.

Opbrengst Collecten 3e kwartaal 2026

Begraafplaats	21,30
Bloemencommissie	287,24
Diaconie	777,46
Jeugdwerk	178,75
Kerk	1.758,23
Kerstattenties	157,15
KIA diaconaat	173,65
KIA missionair	97,90
KIA noodhulp	35,05
KIA pasen	62,40
KIA pinksterzending	233,50
KIA vredesweek	32,90
KIA werelddiaconaat	97,45
KIA zending	230,51
Klimop	20,00
Moldavie	1.056,98
Multimedia	99,82
Musica Jacobi	772,20
Noodhulp Nepal	497,80
Oriolus	164,31
Ouderenpastoraat	428,11
PKN Jonge generaties	52,45
Sectiewerk	263,80
Sing4Africa	40,00
Sociaal Steunpunt	142,00
Sociaal Steunpunt, kinderen	71,30
Vakantieweken Soc. Steunpunt	67,65
Totaal	**7.819,91**

Kerkasiel
Open Hof
Kampen

Inzameling Voedselbank Oost-Achterhoek

November: blikgroenten
December: blikjes ragout / vis ed.

Kerkbalans

Toegezegd 2026: € 340.031,=
Ontvangen per 14 oktober € 295.674,=
Dat is **87%**.

Van de Diaconie

Na een dringende oproep van een lid van de redactie om een stukje in de **Kerk**en**werk** te plaatsen, toch vandaag maar een poging hiertoe. Ik gun deze redacteur een brede glimlach op zijn gezicht. Denk dat het vooral onder zijn hoed prachtig zal staan.
Momenteel is er niet veel nieuws om te melden, maar ik probeer wel wat.

Landerijen

Een paar weken geleden heeft de voltallige Diaconie een middag besteed om een rit te maken langs een groot aantal pachters. In een drietal auto's reden we van het Woold naar Brinkheurne, Kotten, Ratum en Huppel en Miste bij de landerijen langs.
Bij een viertal pachters kregen we ook een **uitleg** over de bedrijven, hun plannen en de **zorgen over de toekomst**. Wat betreft mest, stikstof en andere problemen. Bij een van de bedrijven stond de koffie en thee klaar en konden we in de tuin genieten van het mooie weer. De uitleg die we kregen verhelderde veel. Heren, nog bedankt voor de uitleg. Het was een heel goede dag.

Kerkasiel

Ook is de Diaconie gevraagd om weer een **bijdrage** te leveren aan de kerkelijke gemeente in Kampen. Hier verblijft een gezin al een aantal jaren in **kerkasiel** en de PGGW gaat daar weer op bezoek om een kerkdienst te verzorgen.

Theelepeltje

Jammer genoeg hebben in een dienst in september 2 diakenen afscheid genomen. Riek en Jan nogmaals bedankt voor jullie werk. We hebben **afscheid** genomen met het welbekende **theelepeltje** waarop de afbeelding van de Jacobskerk. Dus als u ook zo'n lepeltje wil hebben, kom dan ook als diaken bij ons en na afloop van uw periode bent u verzekerd van een mooi lepeltje.

Moldavië

Moldavië is ook nog steeds een onderwerp van de collecte. Op de thermometer staat nu een bedrag van **€ 46.000,=**. Al een prachtig resultaat, maar er volgen nog meer collectes. Van harte aanbevolen.

Dit waren nu zo'n beetje de nieuwtjes. Wij wensen u een hele fijne herfst, met een beetje storm en regen, maar zeker met heel veel zon en warmte.

Namens de Diaconie, met een hartelijke groet,

Gerda Osinga,
voorzitter van de Diaconie

GUV Uitvaartcentrum Winterswijk

Waar nog ècht tijd en ruimte is voor afscheid!

- *24-uurs kamers - eigen entree*
- *Direct naast de begraafplaats*
- *Lage tarieven*

Dienst in Uitvaartcentrum Winterswijk & Crematie in Aalten - combinatietarief

T 0543 - 491270 (24/7) **www.guv.nl**

GUV kan de uitvaart ook verzorgen als u elders verzekerd bent.

GUV
Persoonlijk, betrokken en dichtbij

Alles voor het (laten) verfraaien van uw woning of bedrijfspand bij

GRAVEN

SCHILDERS • STOFFEERDERS • INRICHTERS

't Boske 1 7122 TH Aalten
0543-491230 info@gravengroep.nl

Bouwbedrijf

HENGEVELD

Voor al uw verbouw, nieuwbouw en onderhoudswerk

Winterswijk

Ook voor 3-D ontwerp

Brinkeweg 23 Winterswijk T 0543 - 565217 www.hengeveldbouw.nl

In Memoriam

Dora Geertruida Dondergoor - te Winkel

1 maart 1934 – 3 oktober 2026

Door werd geboren in Corle, op het Muldershuisje. Na de lagere school volgde de huishoudschool in Aalten. Graag was zij naar de ULO gegaan om onderwijzeres te worden.
Maar haar moeder overleed al op jonge leeftijd en toen was ze thuis nodig. Wel mocht ze naar naailes en extra kookles, want haar vader wilde wel graag dat ze een goede huisvrouw was.

In 1959 trouwde ze met Henk Dondergoor en ging ze in Ratum op de boerderij wonen. Er kwamen 5 gezonde kinderen waar ze heel dankbaar voor was.

Ze heeft veel kracht uit het geloof gekregen en daardoor kon ze, zoals ze zelf altijd zei, samen met Henk de kar goed trekken.

In de jaren tachtig gingen de kinderen achter elkaar de deur uit: trouwen, werken of studeren. Later werden er klein- en achterkleinkinderen geboren waar ze ontzettend van genoot. Samen spelletjes doen en dammen en er was altijd een snoepje.

In december 2021 verhuisden Door en Henk naar de Pelkwijk, door afnemende gezondheid ging het in Ratum niet meer. Daar heeft ze een goede tijd meegemaakt, maar als ze mocht kiezen was ze het liefst toch in Ratum gebleven.

Op 1 maart 2023, op Doors 89e verjaardag, overleed Henk. Door pakte de draad zo goed mogelijk weer op, was graag onder de mensen en hield van gezelligheid en contact met de familie. Daarnaast deed ze regelmatig mee met de activiteiten in de Pelkwijk.

Op 3 oktober overleed Door, na een kort ziekbed.

In de dankdienst voor haar leven lazen we Prediker 3 en zongen liederen die dierbaar waren voor Door.
We geloven dat God met ons meegaat, door de tijd heen, vanaf onze geboorte en ook als een mens “uut de tied kump.” Hij draagt ons leven, dag-aan-dag. Dat dit troost mag geven, vandaag, morgen en in de tijd die komt.

Fam. Dondergoor
Petra Veerbeek

Agenda

Oktober

31	19.30 uur	Kloosterlijke Bireproeverij *	Klimop

November

2	14.30 uur	Joods Leerhuis	Zuiderkerk, Aalten
2	19.30 uur	Café Doodgewoon *	Zonnebrink Centrum
3	19.30 uur	Leven en spiritualiteit *	Doopsgezinde Kerkje
3	19.30 uur	Nachten van geloof *	Beltrum
5	09.30 uur	Lectio Divina	Zonnebrink Centrum
7	16.30 uur	Huiskamerconcert *	Klimop
8	12.00 uur	Ontmoeting op Zondag	Den Angang
8	16.30 uur	Muziek van Roos & Bieke *	Klimop
14	19.00 uur	Taizé-vredesgebed	R.K. Calixtuskerk, Groenlo
16	14.00 uur	Themamiddag *	Doopsgezinde Kerkje
17	14.30 uur	Trefpuntmiddag	Zonnebrink Centrum
20	11.30 uur	Schoef 's an	Zonnebrink Centrum
28	19.00 uur	Taizé-vredesgebed	R.K. Calixtuskerk, Groenlo
29	17.30 uur	IONA-dienst *	Doopsgezinde Kerkje
29 nov - 24 dec		Levende Adventskalender	

December

1	19.15 uur	Vrede op aarde *	Beltrum
3	09.30 uur	Lectio Divina	Zonnebrink Centrum
7	14.30 uur	Joods Leerhuis	Zuiderkerk, Aalten

Koffieochtend
Elke woensdag en donderdag
vanaf 10.00 uur in Den Angang.

Handwerkontmoeting
Elke even week op donderdag vanaf 14.00 uur in Den Angang

Koersbal
Elke dinsdag om 14.00 uur in het Zonnebrink Centrum

Klimop
Voor activiteiten en openingstijden zie pagina 17.

* Voor meer informatie m.b.t. deze activiteiten, zie elders in **Kerk**en**werk**

Informatie

Kerkelijk Bureau
Zonnebrink 61, 7101 NB Winterswijk
tel. 0543 - 51 23 95
kerkelijkbureau@pggw.nl
openingstijden:
ma, t/m vr 09.00-12.30 uur

Kosters
Winterswijk
Hanneke Hoitink en Anita Visser
tel. 06 - 23 53 05 08, kosters@pggw.nl
Groenlo:
Jan Klein Wolterink
tel. 06 - 22 26 91 96
j.kleinwolterink7@kpnmail.nl

(Kerk)gebouwen
Jacobskerk
Markt 2A, 7101 DB Winterswijk

Zonnebrinkkerk
Zonnebrink 61, 7101 NB Winterswijk

Den Angang
Markt 46, 7101 DB Winterswijk

De Oude Calixtus Groenlo
Ingang: Kerkhofsteeg 1
7141 CZ Groenlo

Kerkenraad
Voorzitter:
ds. W. Alserda, 06 - 18 72 59 26
Scriba:
dhr. I. Stans, tel. 0543 - 51 88 73
kerkenraad@pggw.nl

College van Kerkrentmeesters
Voorzitter:
dhr. G. te Paske/dhr. J.E. Anvelink
Secretaris:
mevr. H. Wijnveen-Grevers
kerkrentmeesters@pggw.nl
Bankrek.: NL63RABO 0373 7329 37
Bankrek.: NL19RABO 0373 7329 53

College van Diakenen
Voorzitter:
mevr. G.J. Osinga, tel. 0543 - 78 50 72
Secretaris:
mevr. M.A.H. Veenendaal
diaconie@pggw.nl
Bankrek.: NL63RABO 0371 2037 59

Communicatiekanalen
Kerkenwerk
Verschijnt 11 x per jaar.
Aanmelden: kerkelijkbureau@pggw.nl

Zondagsbrief
Verschijnt elke donderdag.
Aanmelden: zondagsbrief@pggw.nl

Website
www.pggw.nl

Facebook (besloten groep)
Protestantse Gemeente Groenlo
Winterswijk

YouTube
PG Winterswijk

Collectebonnen
zijn verkrijgbaar in de waarden € 0,50, € 1,= en € 2,=. Deze giften zijn in veel gevallen aftrekbaar van de belasting. Het bestelformulier is verkrijgbaar bij het Kerkelijk Bureau, maar ook te downloaden van www.pggw.nl.
Als u uw bestelformulier bij de balie van het Kerkelijk Bureau inlevert, kunt u de bonnen meteen meenemen.

Kerkdiensten

	Zonnebrinkkerk	Oude Calixuskerk
1 november	**10.00 uur** Young@Heart ds. P. Speelman kindernevendienst en -oppas m.m.v. PGW-band geen ringleiding	**10.00 uur** **Eeuwigheidszondag** dhr. Dijkman
8 november	**10.00 uur** MH ds. F. Brandenburg **19.00 uur** Musica Jacobi oogstvesper m.m.v. Zonnebrinkcantorij	
15 november	**10.00 uur** ds. W. Alserda **10.00 uur** buurtschapsdienst ds. J. Struijk Gebouw De Eendracht	
22 november	**10.00 uur** **Voleindingszondag** mevr. P. Veerbeek en ds. W. Alserda kindernevendienst m.m.v. Jacobscantorij	
29 november 1e Advent	**10.00 uur** ds. J. Struijk	**10.00 uur** MH ds. W. Alserda
6 december 2e Advent	**10.00 uur** Young@Heart ds. T. Parmentier kindernevendienst en -oppas m.m.v. PGW-band geen ringleiding	

Bij alle diensten is ringleiding aanwezig, tenzij anders aangegeven.

Woonzorgcentra

Vredense Hof

dinsdag, 18.30 uur

3 nov	dhr. E. Pietersz
17 nov	dhr. Kuipers
1 dec	mevr. P. Veerbeek

Berkhof

dinsdag, 19.30 uur

3 nov	dhr. E. Pietersz
17 nov	dhr. Kuipers
1 dec	mevr. P. Veerbeek

Pelkwijk

zaterdag, 19.00 uur

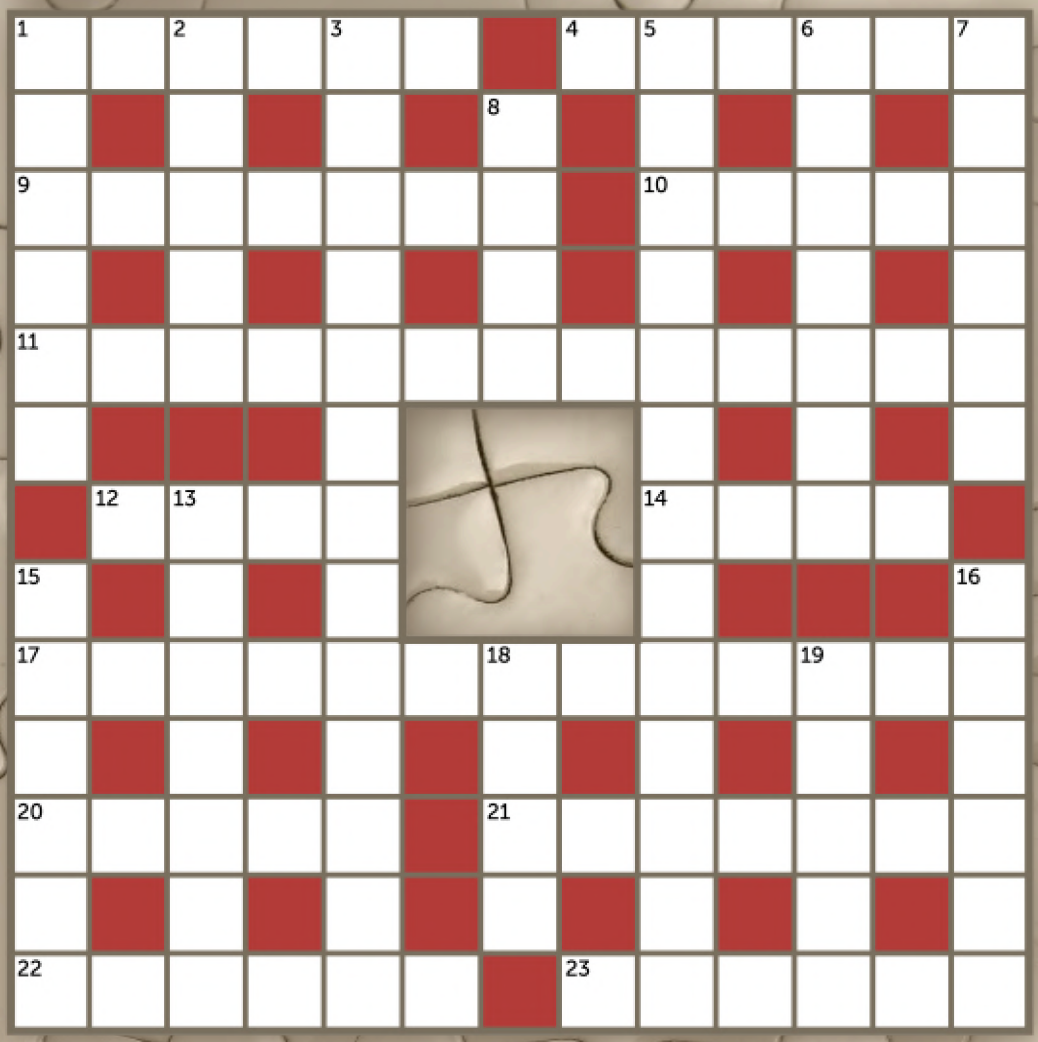
31 okt	dhr. E. Pietersz
14 nov	dhr. Kuipers
28 nov	mevr. P. Veerbeek

Pronsweide

zondag, 10.45 uur

1 nov	ds. H. Wassink-Pluimers
8 nov	mevr. Storteler
15 nov	ds. J. Pleij-Inia
22 nov	ds. H. Wassink-Pluimers
29 nov	ds. W. Alserda
6 dec	pastor Nagelmaeker

Kruiswoordpuzzel

© Berkgroen

Horizontaal

1 kids, kinderen (6)
4 toenaderingspoging, (frans) gesjans (6)
9 deze stof (C_2H_5OH) zit (bijna) niet in **0.0** dranken (7)
10 rede, verstand, maar ook verhoudingsgetal (5)
11 zij (meervoud) verkopen drugs in de openlucht (13)
12 aap - noot - …. (4)
14 vloeistof voor de kroontjespen (4)
17 uitstoot (meervoud) van benzine- en dieselauto's (13)
20 verouderde meisjesnaam, zij is een nieuwsgierig ….. (5)
21 vergaderverslag (bijv. van de kerkenraad?) (7)
22 de positie van de 'laatste', volgens Jezus (6)
23 steeds vaker de voertaal in Amsterdamse winkels en horeca (6)

Verticaal

1 soort, categorie (6)
2 filmprijs (5)
3 iemand met bijzondere aanleg voor rijden op smalle ijzers (13)
5 zij (meervoud) slingeren iemand op de bon (13)
6 onderling verbonden computers, maar ook kennissenkring (7)
7 zelfzuchtig iemand (6)
8 een orgaan als **Kerk**en**werk**, maar ook onderdeel van een boom (4)
13 betrouwbaar, onomkoopbaar, rechtschapen (7)
15 zanghulde, vaak in de ochtend (6)
16 sappige, tropische vrucht, in dranken met 'pina' omschreven (6)
18 zelf op te zetten vakantieverblijf, ook grote soepjurk (4)
19 tuin- en keukenkruid, met 'jan' ervoor een lamlendig persoon (5)

De oplossing van de puzzel uit het vorige nummer luidt:
'**pastoraalwerker**'.
De volledige oplossing vindt u op de website van de PGGW.
- pggw.nl - kies PGGW Media - kies Kerkenwerk - onderaan de pagina -